

Handläggare
Anna Ambjörn
Telefon: 08-508 22 048

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2013-12-19

Strategi för miljöbilar och drivmedel - för ett fossilfritt Stockholm

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och översänder tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.
2. Ärendet hanteras med omedelbar justering.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
avdelningschef

Sammanfattning

En strategi med förslag på konkreta åtgärder för att stadens mål inom miljöbilsområdet har kommit på remiss till stadsdelsnämnden för synpunkter. Strategin pekar ut vad staden kan göra relativt omgående inom miljöbilsområdet och ger förslag på tillkommande konkreta åtgärder. Utgångspunkten är att på kort sikt nå målen i Miljöprogram 2012-2015 och på medellång sikt påbörja den omställning som Färdplan 2050 anger.

Förvaltningen anser att det är bra att en strategi har tagits fram för att tydliggöra de åtgärder som krävs för att staden ska uppnå miljömålen. Förslaget att staden gemensamt ska upphandla bilpoolsservice är bra. Bilpoolerna kan också ge mereffekt om de kan nyttjas av allmänheten under främst kvällar och helger. Förvaltningen önskar att uppdraget om laddstolpar utvidgas att omfatta även ytterstaden där så är lämpligt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Bakgrund

Miljöförvaltningen har tagit fram en samlad strategi för att ge förslag på konkreta åtgärder för att stadens mål inom miljöbilsområdet ska kunna uppnås. Förslaget har kommit på remiss till stadsdelsnämnden för synpunkter. Yttrande önskas senast 20 december 2013.

Ärendet

Denna strategi pekar ut vad staden kan göra relativt omgående inom miljöbilsområdet och ge förslag på tillkommande konkreta åtgärder. Utgångspunkten är att på kort sikt nå målen i Miljöprogram 2012-2015 och på medellång sikt påbörja den omställning som Färdplan 2050 anger. Strategin innehåller förslag på incitament och åtgärder som kan införas i Stockholm. Förslag på viktiga incitament och åtgärder på nationell nivå identifieras.

Den föreslagna miljöbilsstrategin ska samverka med andra av staden framtagna strategier och program, exempelvis framkomlighetsstrategin och miljöprogrammet, detta för att möjliggöra att staden till år 2050 kan bli fossilbränslefritt.

Stadens målsättningar fram till år 2015 enligt miljöprogrammet

I stadens miljöprogram för perioden 2012-2015 anges följande målsättningar med avseende på miljöbilar och miljöbränslen:

- 20 procent av de bilar som säljs i Stockholm ska vara miljöbilar (i maj 2013 uppgick andelen till 12 procent).
- Försäljningen av miljöbränslen i Stockholm ska uppgå till 16 procent (år 2011 uppgick andelen till 8,8 procent).
- 10 procent av de lastbilar som säljs i Stockholm ska vara miljölastbilar (år 2012 uppgick andelen till 7 procent).
- 100 procent av stadens egna fordon ska utgöras av miljöbilar (år 2012 uppgick andelen till 99 procent).
- Stadens egna miljöbilar som kan tankas med etanol eller fordonsgas, ska till 85 procent tankas med miljöbränsle (år 2012 uppgick andelen tankat etanol till 88 procent och andelen tankad fordonsgas till 77 procent).
- Av staden upphandlade transporttjänster bör till minst 55 procent utföras av miljöfordon.

Stockholms kommunfullmäktige vid antagandet av budgeten för 2013.

- Stadens interna mål är att staden skall ha minst 8 % elbilar 2015 (KF indikator i stadens budget 2013)

Vid årsskiftet 2012/2013 var drygt 6 procent av stadens bilar elbilar eller laddhybridbilar.

Bedömning av måluppfyllelse

I ärendet anges att målen som gäller stadens egna bilar kommer att klaras till 2015 under förutsättning att stadens förvaltningar och bolag får merkostnaden täckt för inköp av elbilar. De mål som gäller andelen sålda miljöbilar och miljöbränslen i Stockholm som helhet kan dock vara svåra att klara på grund av avsaknad av nationella styrmedel och incitament. Målsättningen om andelen miljölastbilar i nybilsförsäljningen bedöms inte uppnås. Målet att minst 55 procent av stadens upphandlade transporttjänster ska utföras av miljöfordon saknar ännu system för uppföljning.

Förslag till åtgärder i strategin för miljöbilar och drivmedel

I förslaget till strategi för miljöbilar och drivmedel listas åtgärder för att uppnå målen i miljöprogrammet samt målet att staden ska bli fossilbränslefritt till år 2050. Förslag på åtgärder ges för personbilar och bränslen, tunga fordon och tillhörande bränslen, bussar, på områden där Stockholm bör verka för en förändring av regelverk sam förslag som rör Stockholms stads egen bilpark.

Förslagen som rör Stockholms stads egen bilpark

- Succesivt skärpa interna miljöbilsmål, exempelvis att 25 procent av stadens lätta fordon senast år 2020 ska vara el- eller laddhybridfordon och att endast bilar som är typgodkända för körning på 100 procent förnybart bränsle ska finnas bland de fordon som staden äger och leasar år 2030.
- Reservera resurser i stadens budget för att ersätta förvaltningar och bolag för eventuella merkostnader för miljöbilsinköp, alternativt ge tvingande direktiv till förvaltningar och bolag om att inom egen budget prioritera miljöbilar även när dessa är dyrare.
- Upphandla bilpoolstjänst tillgänglig för alla förvaltningar och bolag inom staden som ett möjligt komplement eller

t o m ersättning för vissa egna fordon. Möjligheten för staden att delta i en bilpool som även är öppen för medborgare ska prioriteras.

Fossiloberoende organisation till 2030 utreds

Något särskilt mål för den egna organisationens fordon finns inte fastlagt på lång sikt, men uppdrag har givits i Stockholms stads budget för år 2013 enligt följande:

” Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna, möjligheterna och kostnaderna för stadens egen organisation att vara fossilbränsleoberoende 2030. Utredningen ska omfatta stadens egen organisation och de varor och tjänster som staden upphandlar inom den geografiska staden.”

Ansatsen i denna strategi är alltså att Stockholms stads fordon ska vara fossiloberoende redan 2030.

Förslag på mål för stadens fordon för 2015-2020

Förslag som rör en mer långsiktig måluppfyllelse presenteras också i strategin, till exempel att fordon äldre än åtta år inte ska betraktas som miljöbilar i den egna fordonsparken, 25 procent av stadens lätta fordon ska vara el- eller laddhybridfordon år 2020, att senast år 2020 ska minst 50 procent av drivmedelsanvändningen ha förnybart ursprung samt att 100 procent av stadens upphandlade transporttjänster ska utföras med miljöfordon år 2020.

Förslag på mål för stadens fordon till 2030

På nationell nivå finns ett mål om att Sverige bör ha en fossiloberoende fordonsflotta år 2030. Staden bör vara föregångare och visa vägen. Målformuleringarna nedan illustrerar hur staden stegvis kan närma sig sitt mål.

- Endast bilar som är typgodkända för körning på 100 procent förnybart drivmedel får finnas bland de fordon som staden äger och leasar år 2030. Bilar som enbart är typgodkända för fossila drivmedel får inte finnas kvar i den egna fordonsparken, detta för att staden ska kunna vara en fossiloberoende organisation från 2030.
- Senast år 2030 ska 100 procent av drivmedelsanvändningen i stadens fordon ha förnybart ursprung.

Förslag på platser för laddstolpar och snabbladnings-stationer

I förslaget till strategi ges förslag till möjliga platser för laddstolpar för elfordon och lämpliga platser för snabbladningsstationer för elbilar. Inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde föreslås inga platser, det finns endast förslag på platser för laddstolpar i innerstaden utifrån det uppdrag som givits av kommunfullmäktige (kommunfullmäktiges mål för trafikkontorets verksamhet 2012).

Förvaltningens synpunkter

Det är bra att en strategi har tagits fram för att tydliggöra de åtgärder som krävs för att staden ska uppnå miljömålen.

Det är angeläget att staden driver på för att nödvändiga nationella styrmedel införs vilket kan gynna efterfrågan på fossilfria bränslen. Samma sak gäller påverkan på den kommande nationella miljöbilsdefinitionen i den riktning som krävs för att staden ska nå den långsiktiga målsättningen, det vill säga en halvering av fordonens energiförbrukning och fullständig utfasning av fossila drivmedel till år 2050.

Då det är angeläget att staden föregår med gott exempel i arbetet med att öka andelen miljöfordon och fossilfria bränslen, stödjer förvaltningen förslaget till skärpning av miljömålen för den egna fordonsflottan. För att staden snabbare ska kunna byta ut de egna bilarna till elbilar, som är betydligt dyrare än andra miljöklassade bilar, är den merkostnadsersättningen som nu utgår viktig. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har de senaste åren genomfört en medveten satsning på elbilar och har idag 46 % elbilar i sin fordonsflotta. Om ersättningen för merkostnaden försvinner har förvaltningen svårt att kunna öka den andelen i fortsättningen.

Förvaltningen anser att förslaget att staden gemensamt ska upphandla bilpoolsservice är bra där det är möjligt rent geografiskt, med en rimlig närhet mellan förvaltningarna. Dessa bilpooler bör med fördel även kunna nyttjas av allmänheten under främst kvällar och helger. På så sätt kan bilarna användas fullt ut och utbudet av bilpooler ökar för allmänheten.

Förvaltningen kan konstatera att uppdraget att ta fram förslag på laddstolpar inte omfattar ytterstaden och ställer sig frågande till detta. Det borde rimligtvis finnas behov av laddningsmöjligheter även utanför innerstaden. Förvaltningen önskar att uppdraget utvidgas att omfatta även ytterstaden där så är lämpligt.

Bilagor

Handlingarna finns att läsa på www.insynsverige.se/stockholm